Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Polski system medialny (Wykład), PG_00152702		
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna (P)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	praktyczny	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Nauk Społecznych -> Instytut Mediów, Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej -> Zakład Antropologii Obrazu		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Jacek Wojsław	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr hab. Jacek Wojsław	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu

Przekazanie wiedzy z zakreu funkcjonowania instytucji tworzących architekturę polskiego systemu medialnego.

Analiza funkcjonowania sektora prasy mediów polskich z podziałem na grupy mediowe.

Analiza działania sektora radiowego nie komercyjnego.

Analiza funkcjonowania rynku radiowego komercyjnego.

Analiza funkcjonowania TVP jako telewizji publicznej i jej poszczególnych kanałów.

Funkcjonowanie telewizji komercyjnej.

Funkcjonowanie telewizji kablowej, satelitarnej i *internetowej*.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[DZiKSL3_U07] Bierze udział w debacie z udziałem mediów, przedstawiając i oceniając różne opinie oraz stanowiska, a także dyskutując o nich.	Potrafi w sposób merytoryczny odnieść się do różnych opinii, stanowisk i ocen	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[DZiKSL3_W01] Ma wiedzę w zakresie społecznych, kulturowych i historycznych uwarunkowań komunikacji społecznej i medialnej oraz wynikających z nich prawidłowości istotnych z punktu widzenia procesów medioznawczych. Zna zastosowanie tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów.	Ma wiedzę związaną z funkcjonowaniem poszczególnych ogniw polskiego systemu medialnego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[DZiKSL3_W04] Ma wiedzę o celach, organizacji oraz funkcjonowaniu instytucji medialnych i kulturalnych.	Ma wiedzę z zakresu działalności instytucji medialnych i kulturalnych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[DZiKSL3_W08] Ma uporządkowaną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu komunikacji społecznej, a także zna wybrane systemy medialne innych krajów.	Ma wiedzę o strukturze i funkcjach polskiego systemu medialnego w kontekście działalności innych systemów medialnych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[DZiKSL3_U06] Komunikując się z otoczeniem, potrafi korzystać i obsługiwać infrastrukturę medialną ze szczególnym uwzględnieniem studia radiowego i telewizyjnego.	Potrafi korzystać i obsługiwać infrastrukturę medilalną	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[DZiKSL3_U05] Posługując się wiedzą medioznawczą i znajomością metodologii badań mediów, potrafi analizować zawartość mediów.	Potrafi w sposób merytoryczny analizować zawartość mediów	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[DZiKSL3_K05] Jest gotowy do odpowiedzialnego pełnienia roli dziennikarza, pracownika mediów, branży reklamy i PR zgodnie z zasadami etyki zawodowej oraz wymaga tego od innych.	Jest gotowy do pracy z zachowaniem zasad etyki zawodowej w środowisku medialnym	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[DZiKSL3_U09] Potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole, współdziałać, także z osobami reprezentującymi inne dziedziny wiedzy i dyscypliny naukowe.	Potrafi organizować pracę indywidualną i w zespole w celu rozwiązywania zadanych problemów	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[DZiKSL3_U03] Prawidłowo posługuje się systemami normatywnymi (np. medialnymi, prawnymi, zawodowymi, etycznymi) w celu rozwiązywania zadań i problemów w obszarze dyscypliny naukowej właściwej dla studiowanego kierunku oraz wykonywanego zawodu.	Prawidłowo posługuje się zdobytą wiedzą na temat funkcjonowania wybranych systemów normatywnych w celu rozwiązywania zadań i problemów z obszaru dyscypliny naukowej właściwej dla studiowanego kierunku	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[DZiKSL3_K02] Wykorzystuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych. Jest gotów zasięgać opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę w celu rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[DZiKSL3_W06] Ma wiedzę na temat istoty i specyfiki nauk o komunikacji społecznej i mediach oraz o ich przedmiotowych i metodologicznych powiązaniach z innymi dyscyplinami nauk.	Ma wiedzę na temat paradygmatu nauk o komunikacji społęcznej i mediach	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[DZiKSL3_U01] Potrafi umiejętnie wyszukiwać i dobierać źródła informacji w działalności medialnej.	Potrafi umiejętnie wyszukiwać i dobierać wiarygodne źródła	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[DZiKSL3_K06] Dba o dorobek i tradycję zawodu dziennikarza.	Jest gotów do przestrzegania zasad definiujących wysoką kulturę zawodową dziennikarzy	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[DZiKSL3_U10] Potrafi podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą.	Potrafi analizować wyzwania związane z zawodowym funkcjonowaniem na polskim rynku mediów	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[DZiKSL3_K03] Jest gotów do aktywnych działań na rzecz interesu publicznego, środowiska lokalnego i poszczególnych grup społecznych.	Przyjmuję zachowania i postawy charakteryzujące aktywnego obywatela państwa demokratycznego	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[DZiKSL3_K04] Potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy.	Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[DZiKSL3_K01] Jest wyczulony na wszelkie przejawy manipulacji odbiorcą, rozumiejąc zagrożenia wynikające z tego zjawiska oraz potrafi odbierane treści poddawać krytycznej ocenie.	Jest gotów do zachowania standartów będących częścią tzw. dziennikarstwa jakościowego	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu

1. **Pojęcie systemu medialnego**
2. **Modele organizacji i funkcjonowania mediów**
3. **Ład informacyjny w *komunistycznej* Polsce**
4. **Transformacja i funkcjonowanie systemu medialnego Polski w latach 1989 – 2015**
5. **System medialny w Polsce w latach 2015/2016 – 2023 (w kontekście rządów *zjednoczonej prawicy*)**
6. **Polki system medialny w zmianie (grudzień 2023 – grudzień 2026): rozwiązania formalne i funkcjonowanie czołowych mass mediów i grup medialnych**

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Aktywność na zajęciach i opanowanie materiału merytorycznego	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur

Literatura podstawowa:

- Dobek-Ostrowska B., ***Polski system medialny na rozdrożu. Media w polityce, polityka w mediach***, Wrocław 2011.
- Dobek-Ostrowska B., ***Polski system medialny. Trzy dekady po upadku komunizmu: dynamika procesu zmian na tle Europy środkowo-wschodniej***, w: Polski system medialny w procesie zmian, t. 2, red. J. Kępa – Mętrak, P. Ciszek, Kielce 2022, s. 23 – 41.
- Filas R., ***Dwadzieścia lat przemian polskich mediów (1989-2009) w ujęciu periodycznym***, „Zeszyty Prasoznawcze", R. 2010, nr 3-4, s. 27 – 54.
- Habielski R., ***Polityczna historia mediów w Polsce w XX wieku***, Warszawa 2009.
- Mielczarek T., ***Stan i perspektywy badań nad polskim systemem medialnym***, „Zeszyty Prasoznawcze" 2017, nr 1 (229), s. 1 – 10.
- Mielczarek T., ***Między monopolem a pluralizmem. Zarys dziejów środków masowego komunikowania w Polsce w latach 1989-2006***, Warszawa 2007.
- ***Polski system medialny 1989 – 2011***, red. nauk. K. Pokorna – Ignatowicz, Kraków 2013.
- ***Polski system medialny w procesie zmian, t. 1***, red. J. Kępa – Mętrak, P. Ciszek, Kielce 2021.
- ***Polski system medialny w procesie zmian, t. 2***, red. J. Kępa – Mętrak, P. Ciszek, Kielce 2022.
- Wojsław J., ***Organizacja nadzoru nad mass mediami i propagandą masową przeprowadza z ramienia kierownictwa Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Polsce Ludowej***, „Zeszyty Prasoznawcze" 2026, nr 2 (266), s. 71 – 82.
- dwumiesięcznik **„Press"** - numery archiwalne i aktualny; oraz inne materiały prasowe z *jakościowych* mediów

	Uzupełniająca lista lektur	• Dylematy transformacji prasy polskiej (1989 – 1993), Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 1994. • Hallin D., Mancini P., Systemy medialne. Trzy modele mediów i polityki w ujęciu porównawczym, Kraków 2007. • Jakubowicz K., Media publiczne. Początek końca czy nowy początek, Warszawa 2007. • Katalog mediów polskich 1997, Ośrodek Badań Prasoznawczych UJ, Kraków 1997. • Kowalski T., Media i pieniądze. Ekonomiczne aspekty działalności środków komunikowania masowego, Warszawa 1998. • Media w Polsce w XX wieku. Prasa, radio, telewizja, reklama, public relations, badania rynku, Poznań 1999. • Mielczarek T., Od Nowej Kultury do Polityki, Tygodniki społeczno – kulturalne i społeczno – polityczne PRL, Kielce 2003. • Myśliński J., Kalendarium polskiej prasy, radia i telewizji, Kielce 2001. • Pepliński W., Gdańskie i pomorskie media po 1989 roku, Gdańsk 2007. • Pięciolecie transformacji mediów (1989 – 1994), Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 1995. • Prasa, radio i telewizja w Polsce. Zarys dziejów, Warszawa 1999. • Sonczyk W., Media w Polsce. Zarys problematyki, Warszawa 1999. • Stopikowski R., *Polskie Radio Gdańsk*, [w:] *Radio regionalne w Polsce. Stan na koniec grudnia 2014 roku*, red. nauk. P. Kuca, W. Furman, K. Wolny – Zmorzyński, Rzeszów 2016, s. 57 – 67. • Transformacje prasy polskiej (1989 – 1992), Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 1992. • Transformacja mediów (1989 – 1995), Dom Wydawniczy Elipsa, Warszawa 1996. • Wojsław J., *Telewizja Polska Gdańsk*, [w:] Publiczna telewizja regionalna w Polsce. Stan na koniec grudnia 2015 roku, red. nauk. P. Kuca, W. Furman, K. Wolny-Zmorzyński, Rzeszów 2018, s. 48-62 (Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego). • Wojsław J., *Gdańskie środowisko dziennikarskie w roku 1989: refleksje po 30 latach*, „Media Biznes Kultura" 2019, nr 2 (7), s. 129 – 144. • Wojsław J., Łosiewicz M., *Komunikowanie propagandowe ponadczasowym zagrożeniem dla demokracji: kilka nie tylko historycznych refleksji*, [w] Media a wartości demokratyczne. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Januszowi Adamowskiemu, pod redakcją Alicji Jaskierni, Katarzyny Gajlewicz-Korab, Michała Głowackiego, Marii Łoszewskiej-Ołowskiej, Łukasza Szurmińskiego, Warszawa 2022, s. 136 – 147. • Wojsław J., *Kultura informacyjna w polskich mass mediach po 1989 roku - stare grzechy w nowych czasach*, [w:] Media, business, culture, vol. 2, The faces of media communication = Media, biznes, kultura, t. 2, Oblicza komunikacji medialnej, red. M. Łosiewicz, A. Ryłko-Kurpiewska, Gdynia 2016, s. 216-251.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Dylematy transformacji mediów polskich na progu lat 80. i 90. XX wieku	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.